

In Jezus Christus overwinnen wij de wereld.

- Liturgie:
1. Votum en zegengroet
  2. Antwoordlied: Ps. 125 : 1, 2
  3. Lezen van de wet
  4. Lied: Gz. 157
  5. Gebed
  6. Lezen uit de Bijbel: 1 Johannes 5 : 1 - 12
  7. Lied: LvdK 343 (oud) (met notenschrift)
  8. Lezen van de tekst: 1 Johannes 5 : 5 en 6
  9. Preek
  10. Amenlied: Psalm 96 : 1, 6
  11. Gebed met voorbeden
  12. Collecte
  13. Slotzang: LvdK 297 (oud)
  14. Zegen

<klik 1> Geliefde gemeente van onze Heer Jezus Christus,
broeders en zusters, jongens en meisjes,
"Ieder die uit God geboren is, overwint de wereld. En de overwinning op de wereld hebben wij behaald met ons geloof." (vers 4)

De apostel Johannes is er nogal zeker van. We hebben door het geloof de overwinning op de wereld behaald.

Is dat zo? <klik 1-1> Of was dat in zijn dagen, daar rond de Middellandse Zee, het geval, maar nu in onze wereld niet meer? Als je om je heen kijkt lijkt het eerder de wereld te zijn, die aan de winnende hand is, dan de kerk.

Toen het evangelie zich voor het eerst verbreidde vanuit Jeruzalem, vond het - ondanks veel vijandschap - bijna overal gehoor. Op een gegeven moment werd het christendom in Europa zelfs de heersende godsdienst. Het christendom kleurde en vormde de samenleving.

Maar nu - in de 21^e eeuw - is de christelijke godsdienst, tenminste in Europa <klik 1-2> , op zijn retour. Kerken krimpen. Kerkgebouwen - soms al heel oud - worden gesloopt of verkocht en krijgen een andere bestemming.

Het aantal mensen dat geloofd, is al decennia aan het dalen. Voor veel mensen is godsdienst achterhaald. En wij, wij voelen ons steeds meer een minderheid. Een bedreigde minderheid...

Soms kun je jaloers zijn op landen in het Verre Oosten en in Afrika, waar de christelijke kerk - weer tegen de verdrukking in - een enorme groei doormaakt. En je vraagt je af, waarom het in het Westen zo slecht gaat met de kerk?

En dan lees je bij de apostel Johannes - het eerste vers van onze tekst -: "*Wie anders kan de wereld overwinnen dan hij die geloofd dat Jezus de Zoon van God is.*" Hapert er misschien iets in ons geloof? Mankeert het ons ergens aan? <klik 1-3>

Steeds meer begint de vraag te dringen: Wat is dat eigenlijk, "*de wereld overwinnen*"? <klik 1-4> Hebben we daar misschien een verkeerde voorstelling van? Waar denken wij aan als we het daarover hebben? En is dat hetzelfde als waarover Johannes het heeft?

Het thema van de preek is: <klik 2>

In Jezus Christus overwinnen wij de wereld.

Daarvoor is nodig	1) geloof
	2) Jezus Christus
	3) de Geest

1) geloof <klik 3>

Om te voorkomen dat deze preek een zweverige preek wordt... Wat zomaar zou kunnen. We denken nogal gauw dat het geloof weinig met de werkelijkheid te maken heeft. <klik 3-1> Het gaat bij de hier genoemde "*wereld*" over 'de kosmos'. De geschapen werkelijkheid.

Die werkelijkheid kwam de Heer Jezus Christus redden uit de greep van het kwaad. Denk aan de bekende woorden uit Johannes 3, 16: "*Want God had de wereld - ook daar de kosmos - zo lief, dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven.*"

En... als het om het geloof gaat, dan gaat het om "*uit God geboren zijn*". Zeg maar om opnieuw geboren mensen. <klik 3-2> Een nieuwe schepping. Mensen die God en de naaste liefhebben. En dat niet alleen met woorden, maar ook met daden. Denk aan de tien geboden.

Oftewel, het gaat in onze tekst om geloof en liefde. Dat uit zich in een leven van gehoorzaamheid aan Gods geboden. <klik 3-3> En dat is altijd concreet. Want die gelovige gehoorzaamheid, die werkende liefde, uit zich in daden.

Daarmee komen we meteen al een stap verder in het nadenken over onze tekst. Het geloof dat de wereld overwint, heeft alles te maken met hoe je leven in deze wereld eruit ziet. Je kunt eigenlijk wel zeggen, dat "*de liefde*" de wereld overwint. <klik 3-4>

Want - laten we wel wezen - dat is een heel ander leven dan je veel bij mensen aantreft. Het individualisme heeft zijn duizenden verslagen. Het ik gaat voorop. De naaste kan me gestolen worden. Of nog erger...

Nu weet ik wel, dat het individualisme ook op zijn retour is. Mensen beginnen in te zien, wat egoïsme aan ellende veroorzaakt. En als *Paus Franciscus* de lans breekt voor barmhartigheid, dan vindt hij in de wereld gehoor.

Maar toch lijkt er ook verharding op te treden. Discriminatie en vijandschap uit zich meer en meer in vaak harde acties tegen andersdenkenden, andersgeaarden, vluchtelingen of vreemdelingen.

Echte naastenliefde, die voortkomt uit liefde van en voor God, blijkt toch iets heel aparts in deze wereld te zijn. Het is een liefde die grensoverschrijdend is. Zonder onderscheid. Radicaal en totaal. Christelijke liefde.

Die liefde vind je bij mensen, die geloven dat Jezus de Zoon van God is. Die mensen overwinnen de wereld. Juist door die liefde. Zij doet immers het tegenovergestelde van wat je zou verwachten.

Ik denk aan wat de Heer Jezus zei in de Bergrede: *"Ik zeg jullie: Heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen, alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel."* De liefde van God voor mensen wordt zichtbaar en tastbaar in onze liefde voor mensen.

Zo zie je hoe belangrijk het christelijk geloof is voor "de wereld". [<klik 3-5>](#) Alleen dat geloof maakt echt het verschil op aarde. Met andere woorden: de apostel Johannes roept zijn lezers op, ernst te maken met het geloof, dat in liefde werkt.

Want... en dat is heel belangrijk... op die manier voert de Zoon van God - Jezus Christus - de strijd om de wereld. De wereld die Hij voor God wil winnen.

2) Jezus Christus [<klik 4>](#)

We lezen: *"Jezus Christus is gekomen door water en bloed."* [<klik 4-1>](#) Met de verduidelijking: *"- niet door het water alleen, maar door het water en het bloed."* Het maakt één ding direct duidelijk: water en bloed horen bij de komst van Jezus bij elkaar.

Maar wat betekent het? Nu zijn er een aantal vertalingen, die een antwoord op die vraag geven. De tegenwoordig veel gebruikte Bijbel in gewone taal (BGT) heeft: [<klik 4-2>](#)

"Gods Zoon, Jezus Christus, is als mens op aarde gekomen. Het water waarmee hij gedoopt werd, is daarvan een bewijs. Maar het is niet het enige bewijs. Ook het bloed dat vloeide toen hij aan het kruis hing, is een bewijs."

Het water wijst dan op de doop van Jezus en het bloed op het kruis van Jezus. Op het eerste gehoor klinkt het aannemelijk. Maar hoe het kruis bij het komen van Jezus past? Trouwens ook zijn doop was pas rond zijn dertigste levensjaar...

Tegelijk worden water en bloed uit elkaar gehaald. Terwijl de vertaling zo mooi begon. *"Jezus Christus is als mens op aarde gekomen."* [<klik 4-3>](#) Het gaat over de komst van de Heer Jezus, Gods eniggeboren Zoon, naar de aarde. Zijn geboorte als mens.

Ik ben het eens met de uitleg, die water en bloed beide op Jezus' geboorte als mens betrekken. Het water is niet zo vreemd. Denk aan het vruchtwater, waarin de baby groeit. Jezus is echt als een menselijke baby gegroeid in Maria's buik.

Maar hoe zit het met dat bloed? ... Laten we een antwoord op die vraag even een uitstapje maken naar het eerste hoofdstuk van Johannes' evangelie. [<klik 4-4>](#) In vers 13 van dat hoofdstuk lezen we: *"Zij zijn niet op natuurlijke wijze geboren."* In de vertaling uit 1951 (die we heel lang gebruikt hebben) staat: *"die niet uit bloed ... geboren zijn."*

We komen het "bloed" dus zowel in Johannes 1 als in 1 Johannes 5 tegen. Johannes wijst in beide gevallen op de natuurlijke geboorte van Jezus als mens. In die combinatie van "bloed" en "water" wordt de menselijke natuur van Jezus Christus benadrukt.

Dat past prima bij de inhoud van deze brief van Johannes. Met name hoofdstuk 4 laat dat goed zien. "*De Geest van God herkent u hieraan: iedere geest die belijdt, dat Jezus Christus als mens gekomen is, komt van God. Iedere geest die dit niet belijdt, komt niet van God; dat is de geest van de antichrist...*" (vers 2 en 3)

Over die antichrist had Johannes het al in hoofdstuk 2. Hij noemt zelfs meerdere antichristen. Afkomstig uit de gemeente. Maar loochenaars van "Jezus als de Christus". En dan valt alles op zijn plaats. [<klik 4-5>](#)

Om de wereld te overwinnen - voor Christus te winnen - moet je geloven en belijden, dat de mens Jezus de Christus is. De mens Jezus die tegelijk de Zoon van God is. Hij is de Christus. Hij is de gezalfde koning van hemel en aarde.

Hij, Jezus Christus, heeft het kwaad overwonnen. [<klik 4-6>](#) Hij vestigt het koninkrijk van God op aarde. Hij is de oorsprong van Gods nieuwe wereld. En als je in Jezus Christus gelooft, dan hoor je bij die wereld. Ja, in Jezus Christus overwin jij de wereld.

3) de Geest [<klik 5>](#)

Het slot van de tekst: "*En de Geest getuigt ervan, omdat de Geest de waarheid is.*" Daarmee komen we tot het doel van de tekst. De apostel wil aangeven wat de taak van de mensen die "*uit God geboren zijn*" is.

[<klik 5-1>](#) "*Zij dragen*", zegt hij in vers 10, "*het getuigenis in zich.*" Het getuigenis van de Geest, het water en het bloed. Zij betuigen dat voor de mensen. Zij brenghen het evangelie van Jezus, die de Christus is. [<klik 5-2>](#) Ze kunnen niet over Hem zwijgen.

De bedoeling is natuurlijk dat mensen die blijde boodschap aannemen. Een aantrekkelijke boodschap. Want wie in Jezus Christus, de Zoon van God, gelooft, heeft eeuwig leven. Wie - door het geloof - de Zoon heeft, heeft het leven. (de verzen 11 en 12)

Nu heb ik al vaker aangegeven, dat dit evangelie - hoewel aantrekkelijk - toch een "*steen des aanstoots*" blijkt te zijn. *Een ergernis en een dwaasheid*. Een God die zijn eigen Zoon de dood injaagt. En dan nog wel de kruisdood...

En dat zou nodig zijn voor jouw redding... Is dat geen afschuwelijke God? Als Hij dan zo graag mensen wil redden, waarom strijkt Hij dan niet met de hand over zijn hart? Trouwens. In het oude testament zegt Hij zelf, dat Hij geen mensenoffers wil.

Als het aan mensen ligt blijft er van het evangelie, zoals we dat uit de bijbel kennen, al snel niets meer over. Jezus is dan niet de door God gegeven redder, maar een menselijk voorbeeld. Als de mensen dat voorbeeld volgen, dan wordt het leven op aarde er beter van.

In de tijd van Johannes kon Jezus niet de Christus zijn, omdat het onmogelijk was, dat God zelf aan het kruis zou lijden en sterven. En dan had je twee mogelijkheden. Of Jezus was niet God? Of Jezus was niet mens...

Voor Johannes alle reden om [<klik 5-3>](#) de menselijke natuur van de Zoon van God, Jezus Christus, te benadrukken. Juist die menselijke natuur was nodig om de schepping en de schepselen te bevrijden van het kwaad.

Het kwaad dat de dood veroorzaakt... De dood, waaronder heel de schepping zucht. De dood, waarvoor wij mensen geen oplossing hebben. Hoe knap de (medische) wetenschap ook is... Er is maar één medicijn tegen de dood. En dat is Jezus Christus.

Hij is *de weg, de waarheid en het leven*. Hij is *de opstanding en het leven*. Hij is *het brood en het water van het leven*. Allemaal uitspraken van Jezus zelf, waarvoor Johannes in zijn evangelie de aandacht vraagt..

Zijn evangeliebeschrijving eindigt net als ons teksthofdstuk. *"Dit is opgeschreven, opdat u gelooft dat Jezus de Messias (de Christus) is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven leeft door zijn naam."*

Hoe komt de mens tot dat geloof,? Niet anders dan doordat de Geest - de Geest van de waarheid - dat geloof in hem werkt. [<klik 5-4>](#) In dat geloof gaan wij als christenen met de blijde boodschap aan de slag. In woord en daad.

God redt daarmee de bevolking voor zijn nieuwe wereld. Misschien door een krimpende kerk in Europa en een groeiende in Afrika en Azië. Maar die nieuwe wereld- Gods eeuwig koninkrijk - komt. De Geest - God zelf - liegt niet. [<klik 5-5>](#)

Zo koppelt zich aan het geloof, dat in liefde werkt, ook de hoop. Geloof, hoop en liefde. Deze drie. Maar de meeste is de liefde. (1 Kor. 13, 13) De liefde blijft. In de nieuwe wereld van God is het alleen maar liefde.

Amen.

Ddg

Overlijden van zr. Klapwijk op de leeftijd van 100 jaar. Zij leefde in vertrouwen op haar hemelse Vader, bij wie ze zich veilig wist. Zij is in geloof gestorven. Bidden om troost voor zr. Nellie Klapwijk die in de Oudelandsehof wordt verpleegd, aan wie zowel het sterven als de begrafenis voorbij gaan, voor zr. Suus Klapwijk-Smits en verdere familie.